

Správa z hodnotenia vzdelávania a učiteľov na Fakulte stredoeurópskych štúdií študentmi v AR 2023/2024

Hodnotenie vzdelávania a učiteľov je jedným z hlavných zdrojov informácií v procese zabezpečovania kvality na FSS. Právo študentov, aby sa aspoň raz za rok mohli vyjadriť k otázkam kvality vzdelávania, je predpísané Zákomom o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 131/2002 Z.z. a je ukotvené aj v Študijnom poriadku UKF.

Hodnotenie vzdelávania a učiteľov sa uskutočňuje v záujme neustáleho zlepšovania vzdelávacej činnosti na našej fakulte a s cieľom budovania korektných vzťahov medzi pedagógmi a študentmi. Na základe údajov získaných z hodnotenia vyučovacieho procesu a podmienok štúdia sa ľahšie identifikujú prípadné problémy a ich odstránenie prispieva k vytvoreniu čo najvhodnejších podmienok pre štúdium. V rámci prieskumu môžu študenti anonymne poukázať aj na prípadné negatívne javy a predkladať návrhy na zlepšenie podmienok štúdia na FSS. Spätná väzba od študentov je dôležitá aj pri vytváraní a úprave študijných programov ponúkaných fakultou. Cieľom je ich zatraktívnenie a modernizácia.

Zber údajov pre hodnotenie vzdelávania a učiteľov prebiehal koncom letného semestra akademického roka 2023/2024 prostredníctvom anonymného dotazníkového prieskumu. Ako nástroj zberu informácií sme použili voľne dostupnú a ľahko použiteľnú aplikáciu Google Forms. Dotazníky pozostávali z 21 hlavných otázok, z ktorých niektoré obsahovali aj početné podotázky. Dotazníky obsahovali uzatvorené aj otvorené otázky. Na väčšinu uzatvorených otázok bol možný výber odpovede na dané tvrdenie nasledovne: úplne súhlasím – čiastočne súhlasím – čiastočne nesúhlasím – úplne nesúhlasím – neviem. Otázky dotazníkov boli naformulované tak, aby boli hodnotené všetky štandardy ESG v čo najväčšej miere.

Pomocou dotazníkového prieskumu sme získali informácie o nasledovných oblastiach štúdia: študijný program, študijný predmet, uskutočňovanie vzdelávania, hodnotenie študentov vyučujúcim, odborná a didaktická kompetencia vyučujúceho, študijné zdroje na podporu vzdelávania študentov, materiálno-technické zabezpečenie výučby a na zabezpečenie informovanosti študentov, pričom boli otázky sformulované v súlade s ESG 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Pri distribúcii informácií a zbere údajov nám pomáhali zástupcovia študentov v Akademickom senáte FSS a univerzity, Študentského parlamentu a študenti doktorandského

štúdia. Otázky a výsledky prieskumu boli prekonzultované so zástupcami študentov (v súlade s ESG 3).

V rámci prieskumu sme hodnotili 92 dotazníkov. Dotazníky boli pripravené v slovenskom a maďarskom jazyku, obsahovali totožné otázky. Počet odovzdaných slovenských dotazníkov bol 43, maďarských 49. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sme v akademickom roku 2023/2024 zaznamenali výrazne vyššiu mieru zapojenosti študentov do hodnotenia vzdelávania a učiteľov (2022: 122, 2023: 25). Webové odkazy na hodnotenie boli distribuované prostredníctvom študentských mailov, čím boli vytvorené podmienky pre každého študenta fakulty, aby sa zapojil do hodnotenia.

Pri hodnotení sme porovnali niektoré oblasti aj so spracovanými výsledkami evalvácií z predchádzajúcich rokov. Porovnávali sa roky 2022, 2023 a 2024. Hodnotených bolo 46 pedagógov, ktorí v zimnom semestri akademického roka 2023/2024 zabezpečovali výučbu povinných alebo povinne voliteľných predmetov.

Pri porovnaní sumárnych údajov za fakultu s údajmi za minulé roky môžeme konštatovať, že mnoho ukazovateľov bolo hodnotených lepšie ako pred rokom. Spätnú väzbu sme získali od podstatne väčšej vzorky študentov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi hodnotenia. Neboli zaznamenané diametrálne rozdiely v hodnotených atribútoch. Vo všeobecnosti sa dá povedať, že študenti hodnotili podmienky štúdia na fakulte aj v tomto roku vcelku kladne.

Rodové zastúpenie respondentov bolo nasledovné: muži 14%, ženy 86%. 74% respondentov tvorili študenti I. stupňa štúdia, 26% opýtaných tvorili študenti II. stupňa štúdia.

Je potešujúce, že veľká väčšina (91%) študentov dokázala absolvovať skúšku z hodnoteného predmetu už v 1. termíne, 7% študentov v 2. termíne, 3. termín potrebovali 2% študentov.

Podľa 82,4% študentov fakulta poskytuje dostatočné informácie o študijných programoch (2022: 90,9%, 2023: 92%) (ESG 2). 87% študentov si myslí, že predmety zodpovedajú profilu absolventa (2022: 93,4%, 2023: 84%) (ESG 2). Náročnosť odporúčaného študijného plánu považuje 84% študentov za adekvátnu (2022: 88,4%, 2023: 76%), čo znamená mierny nárast v porovnaní s hodnotami z minulého roka.

78% študentov považuje obsah predmetu zverejnený v informačnom liste za zaujímavý (2022: 89%, 2023: 76%) (ESG 3). 89,4% študentov potvrdilo, že sylaby a ciele predmetu boli jasne stanovené na začiatku výučby (2022: 95,9%, 2023: 92%) (ESG 3). Pri hodnotení pripravenosti pedagógov sa kladne vyjadrilo 86% študentov (2022: 92,6%, 2023: 76%) (ESG 3 a 5). Pri otázke ohľadne adekvátnosti počtu kreditov vo vzťahu k nárokom pedagógov v rámci

vyučovacieho predmetu sme zaznamenali nárast (2022: 93,4%, 2023: 76%, 2024: 89%) (ESG 3). Pri hodnotení používania IKT prostriedkov 90,6% študentov potvrdilo použitie IKT počas výučby (2022: 94,5%, 2023: 95,8%) (ESG 7), pričom s potrebou používania IKT prostriedkov v rámci vyučovania hodnoteného predmetu súhlasilo 73,7% študentov. Používanie ostatných didaktických pomôcok potvrdilo 58% študentov (2022: 80,6%, 2023: 76,5%), kým 27,5% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť. Podľa 83% študentov vyučujúci dodržiavali sylaby (2022: 97,4%, 2023: 72%). 92% respondentov sa vyjadrilo pozitívne v súvislosti s otázkou, či čítali informačný list predmetu (z toho 77% ho čítalo v AIS). Dostupnosť pedagóga počas konzultačných hodín potvrdilo 53% študentov (2022: 98,4%, 2023: 40%), pričom 41% respondentov sa nevedelo vyjadriť k otázke. Je to zaujímavé aj preto, že účasť na konzultačných hodinách potvrdilo iba 19,3% študentov. K otázke včasného zverejnenia termínov skúšok v AIS sa pozitívne vyjadrilo 80,5% študentov (2022: 98,3%, 2023: 84%) (ESG 3), pričom 11,8% študentov sa k otázke nevedelo vyjadriť. Pozitívny nárast sme zaznamenali pri otázke prístupnosti a aktuálnosti študijnej literatúry, ku ktorej sa kladne vyjadrilo 78% študentov (2022: 94,5%, 2023: 68%) (ESG6). K tejto otázke sa nevyjadrilo 13% respondentov.

Hodnotenie prístupu a didaktickej kompetencie vyučujúcich vyznelo aj v tomto roku pozitívne. Podľa 87% respondentov vyučujúci podporoval vzájomný rešpekt vo vzťahu študent-pedagóg (2022: 95%, 2023: 80%). 83% študentov potvrdilo, že pedagóg využíval inovatívne vzdelávacie metódy (2022: 93,2%, 2023: 76%). K otázke prepájania teórie s praxou sa vyjadrilo kladne 89,4% (2022: 91,7%, 2023: 80%) respondentov.

64% študentov by si pri opätovnom výbere vysokej školy a odboru vybralo opäť našu fakultu a ten istý odbor (2022: 64,5%, 2023: 60%), 3% by sa hlásili na našu fakultu, ale na iný odbor. 19,5% respondentov sa nevyjadrilo alebo nevedelo sa vyjadriť k tejto otázke.

Materiálno-technické zabezpečenie vyučovania je veľmi dôležité k tomu, aby fakulta zabezpečila vhodné podmienky pre štúdium. Podľa 92,5% študentov sú učebne vhodne zariadené (2022: 97%, 2023: 84%). K otázke sa nevyjadrilo 3,6% respondentov. Technické vybavenie učební je pravidelne kontrolované a v prípade potreby je doplnená technika tak, aby plne podporovala proces vzdelávania. Technickú podporu štúdia považuje za dostatočnú 91% študentov.

Otvorené otázky dotazníka boli zamerané na pozitívne a negatívne skúsenosti študentov počas ich doterajšieho štúdia. Študenti mali priestor aj na podávanie zlepšujúcich návrhov. Pri hodnotení odpovedí na otvorené otázky, ktoré boli zamerané na návrhy študentov a negatíva štúdia, sme sa stretli s nasledovnými pripomienkami: zefektívniť spôsoby komunikácie so študentmi a včas ich informovať, využívať EDU na šírenie učebných materiálov, zjednotiť

požiadavky pedagóga na seminárne skupiny, ak ich má v rámci predmetu viacero, zlepšiť koordináciu výučby a vzájomnú komunikáciu medzi jednotlivými vyučujúcimi, ktorí vedú seminár a prednášku z rovnakého predmetu, zosúladiť učivo preberané na prednáškach a jeho nadväznosť na obsah seminárov, zvýšiť prepojenosť predmetov s praxou, dodržiavať harmonogram akademického roka, zlepšiť komunikáciu medzi pedagógom a študentmi, zväčšiť rozsah vyučovania cudzích jazykov: rozšíriť ponuku cudzích jazykov prostredníctvom výberových predmetov napr. o španielsky jazyk, vytvoriť jazykové krúžky a ďalšie možnosti neformálneho vzdelávania, zvýšiť počet exkurzií a workshopov, zaviesť prijímacie skúšky, sprísniť podmienky pre absolvovanie predmetov (najmä cudzie jazyky), prehodnotiť vysokú náročnosť niektorých najmä ekonomicky orientovaných predmetov, zvýšiť zastúpenie praxe, spríjemniť a zefektívniť využitie spoločných priestorov na chodbách.

Z odpovedí na otvorenú otázku zameranú na najkrajšie zážitky počas štúdia sme sa dozvedeli, že študenti si vysoko cenia príjemné prostredie, spoločné podujatia a aktivity, početné exkurzie (exkurzia do Budapešti, športový deň, lyžovačka), prednášky a stretnutia s ľuďmi z praxe, individuálny a ľudský prístup pedagógov, dobré vzťahy so spolužiakmi, kladnú spätnú väzbu od pedagógov, úspešne zvládnuté testy, skúšky a obhajoby, úspešné uzavretie školského roka, študentský život v Nitre a podujatia Študentského parlamentu UKF.

Študenti vnímajú negatívne neprimeranú komunikáciu a nevhodný prístup niektorých zamestnancov fakulty, kolízie v rozvrhu, nedodržiavanie termínov (konkr. neskoré zverejňovanie hodnotení zo skúšok), stres počas skúškového obdobia, neprimerané požiadavky a vysokú študijnú záťaž jednotlivých pedagógov na študentov, nízku mieru angažovanosti niektorých študentov pri plnení najmä skupinových študijných povinností, potrebu presúvať sa na výučbu na vzdialenejšie pracoviská UKF a nedostatok poskytnutých informácií zo strany pracovísk fakulty. Ako najhorší zážitok niektorí respondenti uviedli obhajobu záverečnej práce, písanie skupinových seminárnych prác a neprimeranú náročnosť skúšok.

Po zosumarizovaní výsledkov a na základe konkrétnych zistení navrhujeme nasledovné opatrenia pre odstránenie jednotlivých nedostatkov:

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti hodnotenia študijného programu:

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných	nedostatočné informácie o praktickej	uvádzanie viac praktických príkladov počas vyučovania	vedúci pracoviska, vyučujúci

výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	využitelnosti predmetu		
zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	nedostatočná úroveň vyučovania cudzieho jazyka	prehodnotenie spôsobu rozdeľovania študijných skupín pri vyučovaní cudzích jazykov	vedúci pracoviska, vyučujúci
zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	neprimeraná náročnosť požiadaviek na absolvovanie predmetu	prehodnotiť spôsob/podmienky hodnotenia (v súlade s IL predmetu)	zodpovedné osoby zabezpečenia ŠP a predmetu, vedúci pracoviska, vyučujúci

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti pôsobenia pedagóga:

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
komunikácia so študentmi (ESG 5)	neinformovanie/neskoré informovanie študentov	častejšia kontrola prítomnosti na pracovisku, opatrenia na zabezpečenie včasnej informovanosti študentov	vyučujúci, vedúci pracoviska, sekretariát pracoviska
prístup pedagógov (ESG 5)	neadekvátne nároky na vedomosti študentov	konzultácie vedúceho pracoviska s dotknutými pedagógmi, dohľad vedúceho pracoviska	vedúci pracoviska, vyučujúci

prístup pedagógov (ESG 5)	nerovnomerné rozdelenie študijných povinností a požiadaviek na študentov	zlepšiť organizačnú stránku manažovania delenia a kontroly plnenia študijných povinností	vedúci pracoviska, školiteľ, vyučujúci,
prístup zamestnancov (ESG 5)	nevhodný spôsob komunikácie so študentmi	konzultácie vedúceho pracoviska s dotknutými pedagógmi, dohľad vedúceho pracoviska	vedúci pracoviska, zamestnanci

Výsledky hodnotenia a následné opatrenia budú prerokované s vedúcimi jednotlivých pracovísk fakulty. Pracoviská fakulty po zavedení potrebných opatrení pripravia správy o zavedených opatreniach.

Na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre budeme aj naďalej venovať veľkú pozornosť zabezpečeniu kvality v súlade s platnými legislatívnymi predpismi a politikou kvality na UKF a systémom zabezpečenia kvality na FSS. Pravidelne budeme sledovať, vyhodnocovať a aktualizovať parametre kvality, aby sme pre našich študentov zabezpečili moderné a na trhu práce uplatniteľné vzdelanie.

PhDr. Lenka Štvrtecká, PhD.